

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI

MINISTARSTVO PRAVOSUĐA

Zagreb, listopad 2015.

SADRŽAJ

stranica

I. PODACI O MINISTARSTVU	2
Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	2
Planiranje	2
Financijski izvještaji	3
II. REVIZIJA ZA 2014.	11
Ciljevi i područja revizije	11
Metode i postupci revizije	11
Nalaz za 2014.	12
III. MIŠLJENJE	20

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

KLASA: 041-01/15-01/19
URBROJ: 613-02-01-15-6

Zagreb, 27. listopada 2015.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ FINACIJSKOJ REVIZIJI
MINISTARSTVA PRAVOSUĐA ZA 2014.

Na temelju odredbi članka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 80/11), obavljena je financijska revizija kojom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje Ministarstva pravosuđa (dalje u tekstu: Ministarstvo) za 2014.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

Postupci revizije provedeni su od 8. lipnja do 27. listopada 2015.

I. PODACI O MINISTARSTVU

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Djelokrug Ministarstva je utvrđen odredbama Zakona o ustrojstvu i djelokrugu ministarstava i drugih središnjih tijela državne uprave (Narodne novine 150/11, 22/12, 39/13, 125/13 i 148/13). Ministarstvo obavlja upravne i druge poslove koji se odnose na područje građanskoga, kaznenog i trgovačkog prava te upravnog sudovanja; ustrojstvo i rad te stručno osposobljavanje i usavršavanje sudaca, državnih odvjetnika i djelatnika u sudovima, državnim odvjetništvima, tijelima nadležnim za vođenje prekršajnog postupka i tijelima koja izvršavaju kaznene prekršajne sankcije, upravne i druge poslove u javnom bilježništvu i odvjetništvu; sudske i javnobilježničke pristojbe; međunarodnu pravnu pomoć i druge oblike pravne pomoći; izvršavanje kaznenih i prekršajnih sankcija, pomilovanja i uvjetne otpuste te informatizaciju pravosuđa. Također vrši nadzor nad obavljanjem poslova uprave u tijelima sudbene vlasti, državnom odvjetništvu i tijelima za vođenje prekršajnog postupka te kaznenim tijelima. Nadalje, obavlja upravne i druge poslove koji se odnose na pravo vlasništva; imovinskopravne poslove u vezi s izvlaštenjem i drugim ograničenjima vlasništva; imovinskopravne poslove glede građevinskoga, poljoprivrednog i šumskog zemljišta, komasaciju, promet zemljišta i zgrada te dio agrarnih operacija koji nisu u djelokrugu drugog tijela državne uprave; imovinu stranih državljana, poslove naknade za imovinu oduzetu za vrijeme jugoslavenske komunističke vladavine koji nisu u djelokrugu drugog tijela državne uprave te poslove koji se odnose na sukcesiju imovine, prava i obveza bivše SFRJ. Obavlja upravne i stručne poslove u vezi sa suradnjom Vlade Republike Hrvatske s međunarodnim kaznenim sudovima, poslove zastupanja Republike Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava u Strasbourgu, Međunarodnim sudom pravde i drugim međunarodnim sudovima, ako posebnom odlukom Vlade Republike Hrvatske nije odlučeno drukčije te poslove u vezi sa zaštitom ljudskih prava i prava nacionalnih manjina. Nadalje, obavlja poslove koji se odnose na sudjelovanje Republike Hrvatske u radu tijela Europske unije (dalje u tekstu: EU) u područjima iz njegove nadležnosti. Ministarstvo obavlja i druge poslove koji su mu stavljeni u nadležnost posebnim zakonom.

Prema Uredbi o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva pravosuđa (Narodne novine 71/14 i 76/15), za obavljanje poslova iz djelokruga Ministarstva, ustrojene su sljedeće upravne organizacije i unutarnje ustrojstvene jedinice: Kabinet ministra, Glavno tajništvo, Uprava za organizaciju pravosuđa, Uprava za građansko, trgovačko i upravno pravo, Uprava za kazneno pravo i probaciju, Uprava za europske poslove, međunarodnu i pravosudnu suradnju, Uprava za zatvorski sustav, Samostalna služba za podršku žrtvama i svjedocima, Samostalni odjel za odnose s javnošću te Samostalni odjel za unutarnju reviziju. Uredbom je planirano 899 zaposlenika. Na početku 2014. je u Ministarstvu bilo 573, a koncem 2014., 583 zaposlenika.

Zakonski predstavnik Ministarstva od 23. prosinca 2011. je mr. sc. Orsat Miljenić.

Planiranje

Financijski plan Ministarstva za 2014. je iznosio 453.368.599,00 kn. Nakon dvije izmjene i dopune državnog proračuna te dvije preraspodjele proračunskih sredstava odobrene od ministra financija u prosincu 2014., financijski plan Ministarstva je smanjen za 170.787.310,00 kn ili 37,7 % te iznosi 282.581.289,00 kn.

Vrijednosno najznačajnija smanjenja se odnose na smanjenje rashoda planiranih iz sredstava zajma Međunarodne banke za obnovu i razvoj (dalje u tekstu: IBRD) za provedbu programa Potpora pravosudnom sustavu u iznosu 45.736.955,00 kn te smanjenje rashoda planiranih iz pomoći EU (pretpristupni fondovi IPA) za provedbu programa Informatizacija, modernizacija i održavanje informacijskog sustava u iznosu 44.032.728,00 kn. Izvori sredstava za obavljanje djelatnosti su, osim državnog proračuna, namjenski primici od inozemnog zaduživanja, pomoći EU, fondovi EU te drugi izvori.

Rashodi i izdaci Ministarstva namijenjeni su financiranju jedanaest programa u okviru kojih je planirano 20 aktivnosti, 55 kapitalna te osam tekućih projekata. Vrijednosno značajniji rashodi i izdaci su planirani za provedbu programa Koordinacija i upravljanje pravosuđa što je 50,7 % planiranih sredstava, Informatizacija, modernizacija i održavanje informacijskog sustava 20,5 % te Izgradnja, obnova, održavanje i opremanje zgrada 12,3 % planiranih sredstava.

U skladu s odredbom članka 39. Zakona o proračunu (Narodne novine 87/08 i 136/12) donesene su projekcije za sljedeće dvije godine, odnosno 2014. i 2015. Prema spomenutim projekcijama, planirani su rashodi i izdaci za 2015. u iznosu 400.717.403,00 kn te za 2016. u iznosu 380.329.907,00 kn.

U državom proračunu, u okviru razdjela Ministarstva, su planirana i ostvarena sredstva za 234 proračunska korisnika, razvrstana u 18 proračunskih glava (Ministarstvo, Pravosudna akademija, Zatvori i kaznionice, Vrhovni sud Republike Hrvatske, Visoki trgovački sud Republike Hrvatske, Visoki upravni sud Republike Hrvatske, Upravni sudovi, Državno odvjetništvo Republike Hrvatske, Državno odvjetničko vijeće, Državno sudbeno vijeće, Visoki prekršajni sud Republike Hrvatske, Županijski sudovi, Trgovački sudovi, Županijska državna odvjetništva, Općinski sudovi, Općinska državna odvjetništva, Prekršajni sudovi te Ured za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta).

Financijski izvještaji

Ministarstvo vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema proračunskom računovodstvu. Sastavljeni su propisani financijski izvještaji: Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza te Bilješke.

Financijski izvještaji proračunskih korisnika, koji su prema organizacijskoj klasifikaciji u nadležnosti Ministarstva i financijski izvještaj Ministarstva u užem smislu su konsolidirani u skladu s odredbom članka 18. Pravilnika o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu (Narodne novine 3/15).

a) Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2014., ukupni prihodi su ostvareni u iznosu 280.455.860,00 kn, što je za 2.250.738,00 kn ili 0,8 % manje u odnosu na prethodnu godinu. Prihodi su za 2014. ostvareni za 2.125.429,00 kn ili 0,8 % manje od planiranih.

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim prihodima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi

u kn

Redni broj	Prihodi	Ostvareno za 2013.	Ostvareno za 2014.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Prihodi iz proračuna	259.445.439,00	260.509.278,00	100,4
2.	Prihodi od prodaje proizvoda i roba te pruženih usluga i prihodi od donacija	444.877,00	120.297,00	27,0
3.	Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada	2.578.063,00	2.527.766,00	98,0
4.	Prihodi od imovine	2.009,00	193,00	9,6
5.	Pomoći iz inozemstva (darovnice) i od subjekata unutar općeg proračuna	20.234.952,00	15.984.601,00	79,0
6.	Kazne, upravne mjere i ostali prihodi	0,00	1.313.725,00	-
7.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	1.258,00	0,00	-
	Ukupno	282.706.598,00	280.455.860,00	99,2

Vrijednosno najznačajniji prihodi su prihodi iz državnog proračuna, koji čine 92,9 % ukupnih prihoda. Odnose se na prihode za financiranje rashoda poslovanja u iznosu 209.215.505,00 kn i nabavu nefinancijske imovine u iznosu 51.293.773,00 kn. Vrijednosno značajniji prihodi iz državnog proračuna su namijenjeni za financiranje aktivnosti Administracija i upravljanje Ministarstva u iznosu 110.694.890,00 kn, kapitalnog projekta Razvoj i održavanje pravosudnog informacijskog sustava u iznosu 40.709.250,00 kn te aktivnosti Izvršavanje pravomoćnih sudskih odluka, nagodbi i ovrha u iznosu 23.419.580,00 kn.

U okviru prihoda iz državnog proračuna, evidentirani su primici od zajmova IBRD-a u ukupnom iznosu 32.792.174,00 kn. Primici su ostvareni iz dva zajma IBRD-a: zajma za Projekt potpore pravosudnom sektoru u iznosu 31.946.754,00 kn i zajma za Projekt implementacije integriranog sustava zemljišne administracije u iznosu 845.420,00 kn. Navedenim sredstvima se financiraju programi Ministarstva Potpora pravosudnom sustavu i Zemljišne knjige.

Zajam za Projekt potpore pravosudnom sektoru je odobren u travnju 2010. u iznosu 26.000.000 EUR, uz sredstva učešća iz državnog proračuna u iznosu 1.900.000 EUR. Provedbom programa financiranim sredstvima iz zajma trebala se povećati učinkovitost pravosudnog sektora te pojačati povjerenje u pravosudni sustav. Projekt provodi Ministarstvo u suradnji s Vrhovnim sudom Republike Hrvatske, Državnim odvjetništvom Republike Hrvatske, sudovima te županijskim i općinskim državnim odvjetništvima. U prosincu 2013. IBRD je odobrio restrukturiranje Projekta potpore pravosudnom sektoru uz smanjenje iznosa zajma na 17.000.000 EUR, i sredstava učešća iz državnog proračuna u iznosu od 1.000.000 EUR. Rok za povlačenje zajma i završetak Projekta je bio 30. lipanj 2015. Prema Godišnjem izvješću za 2014. o stanju javnih projekata financiranih zajmovima i darovnicama IBRD-a, u okviru Projekta potpore pravosudnom sektoru je ukupno povučeno 12.987.782,81 EUR (76,40 %), odnosno nije povučeno 4.012.217,19 EUR (23,60 %). Od toga je u 2014. povučeno 4.674.942,68 EUR (27,50 %). Ministarstvo je u veljači 2015. izrazilo potrebu za produljenjem roka za provedbu Projekta, što je IBRD i odobrio te je rok za provedbu produljen do konca lipnja 2016. IBRD je ocijenio provedbu i ciljeve Projekta potpore pravosudnom sektoru ocjenom „djelomično zadovoljava“.

Zajam za Projekt implementacije integriranog sustava zemljišne administracije je odobren u kolovozu 2011. u iznosu 16.500.000 EUR. Cilj Projekta je modernizirati sustav zemljišne administracije kako bi se poboljšalo pružanje usluga državnih tijela sa svrhom učinkovitosti, transparentnosti i racionalizacije troškova.

Projekt provodi Ministarstvo u suradnji s Ministarstvom graditeljstva i prostornoga uređenja, odnosno Državnom geodetskom upravom. Rok za povlačenje zajma i završetak Projekta je 31. listopada 2015. Ukupno je povučeno 5.102.913,16 EUR (30,93 %), odnosno nije povučeno 11.397.086,84 EUR (69,07 %). Od toga je u 2014. povučeno 911.571,96 EUR (5,52 %). U veljači 2014. IBRD je odobrio restrukturiranje Projekta implementacije integriranog sustava zemljišne administracije, pri čemu je Ministarstvo neugovorena sredstva u iznosu od 2.348.631 EUR, stavilo na raspolaganje Državnoj geodetskoj upravi. Ministarstvo je u 2015. izrazilo potrebu za produljenjem roka za provedbu Projekta, što je i odobreno te je rok za provedbu produljen do konca travnja 2017. IBRD je ocijenio provedbu i napredak u ostvarivanju ciljeva Projekta implementacije integriranog sustava zemljišne administracije ocjenom „djelomično ne zadovoljavaju“.

U okviru prihoda iz proračuna su i prihodi ostvareni iz pomoći koji se odnose na Norvešku darovnicu u iznosu 1.118.565,00 kn. Navedena su sredstva namijenjena adaptaciji zgrade Županijskog suda u Karlovcu.

Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga se odnose na vlastite prihode ostvarene prodajom proizvoda i roba u čajnoj kuhinji u iznosu 101.930,00 kn te od pruženih usluga zakupa poslovnih prostora u iznosu 18.367,00 kn. Navedeni su prihodi u 2014. ostvareni za 324.580,00 kn ili 73,0 % manje u odnosu na prethodnu godinu, iz razloga što ih Ministarstvo evidentira kao prihode u trenutku kada nastane trošak, a s obzirom da se tijekom 2014. nisu utrošili (iako su obračunani i na razini su prošlogodišnjih), ostali su neutrošeni, za prijenos u 2015.

Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada se odnose na prihode od uplata za pravosudne, javnobilježničke, stručne i druge ispite u iznosu 2.267.911,00 kn te na doznaku Hrvatskog zavoda za zapošljavanje u iznosu 259.855,00 kn za stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa.

Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna čine 5,7 % ukupnih prihoda, a odnose se na prihode ostvarene iz pretpristupnih fondova EU (IPA 2008, IPA I 2009 i IPA I 2010). Navedeni su prihodi u 2014. ostvareni za 4.250.351,00 kn ili 21,0 % manje u odnosu na prethodnu godinu, iz razloga što su u 2013. neki višegodišnji projekti okončani, dok su se plaćanja po ugovorima iz pojedinih projekata okončanih u 2014., ostvarila u 2015. Prihodi od pomoći iz inozemstva su ostvareni za 11.218.555,00 kn ili 41,6 % manje od planiranih iz razloga što su se tijekom 2014. najvećim dijelom provodile aktivnosti vezane uz pripremu projektne dokumentacije, bez plaćanja.

Kazne, upravne mjere i ostali prihodi se odnose na prihode ostvarene naplatom garancije jednog trgovačkog društva u iznosu 1.313.725,00 kn, zbog neispunjenja ugovornih obveza.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2014., ukupni rashodi i izdaci su ostvareni u iznosu 282.424.431,00 kn, što je za 1.718.623,00 kn ili 0,6 % više u odnosu na prethodnu godinu. Rashodi i izdaci za 2014. su ostvareni za 156.858,00 kn ili 0,1 % manje od planiranih.

U tablici broj 2 se daju podaci o ostvarenim rashodima i izdacima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi i izdaci

Redni broj	Rashodi i izdaci	Ostvareno za 2013.	Ostvareno za 2014.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Rashodi za zaposlene	64.667.905,00	66.190.901,00	102,4
2.	Materijalni rashodi	124.555.755,00	124.540.480,00	100,0
3.	Financijski rashodi	49.305.105,00	32.292.356,00	65,5
4.	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	2.157.779,00	2.529.290,00	117,2
5.	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	36.584.446,00	54.527.279,00	149,0
6.	Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova	3.434.818,00	2.344.125,00	68,2
	Ukupno	280.705.808,00	282.424.431,00	100,6
	Višak prihoda	2.000.790,00	0,00	-
	Manjak prihoda	0,00	1.968.571,00	-

Manjak prihoda za 2014. je iskazan u iznosu 1.968.571,00 kn. S obzirom da je preneseni manjak prihoda iz prethodnog razdoblja iznosio 8.234.338,00 kn, manjak prihoda za pokriće u sljedećem razdoblju iskazan koncem 2014., iznosi 10.202.909,00 kn.

Rashodi za zaposlene čine 23,4 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na bruto plaće u iznosu 54.551.333,00 kn, doprinose na plaće u iznosu 11.064.203,00 kn te druge rashode za zaposlene u iznosu 575.365,00 kn. U odnosu na prethodnu godinu, veći su za 1.522.996,00 kn ili 2,4 % iz razloga što je povećan broj zaposlenika Ministarstva, sa 573 na 583 zaposlenika.

Materijalni rashodi su vrijednosno najznačajniji rashodi i čine 44,1 % ukupnih rashoda Ministarstva. Odnose se na rashode za usluge u iznosu 102.731.368,00 kn, rashode za materijal i energiju u iznosu 10.615.803,00 kn, naknade troškova zaposlenima u iznosu 5.400.533,00 kn te druge nespomenute rashode poslovanja u iznosu 5.792.776,00 kn. Vrijednosno značajniji rashodi se odnose na računalne usluge u iznosu 37.329.658,00 kn, zakupnine i najamnine u iznosu 35.087.973,00 kn te intelektualne i osobne usluge u iznosu 22.092.160,00 kn. Računalne usluge su ostvarene za provedbu kapitalnih projekata Razvoj i održavanje pravosudnog informacijskog sustava u iznosu 33.964.390,00 kn i Informatizacija pravosudnog sustava IBRD-78880 u iznosu 3.365.268,00 kn. Vrijednosno najznačajnije zakupnine i najamnine se odnose na zakup dva poslovna prostora u Zagrebu. Prvi je prostor na adresi Ulica grada Vukovara 49, ukupne bruto površine 18 046 m², u iznosu 10.003.375,00 kn, koje uz Ministarstvo koriste i tri proračunska korisnika iz razdjela Ministarstva (Pravosudna akademija, Državno sudbeno vijeće i Državnoodvjetničko vijeće) te na temelju ugovora o podzakup, Agencija za javno–privatno partnerstvo (koja se početkom 2015. pripojila Agenciji za investicije i konkurentnost na adresi Radnička cesta 80, Zagrebtower). Drugi je poslovni prostor na adresi Avenija Dubrovnik 6 i 8, ukupne tlocrtno površine zgrade 7 135,85 m², u ukupnom iznosu 4.980.726,00 kn, za potrebe Prekršajnog i Upravnog suda u Zagrebu. Vrijednosno značajnije intelektualne i osobne usluge se odnose na provedbu kapitalnih i tekućih projekata u okviru IPA (IPA I 2009 Daljnje poboljšanje institucionalnih kapaciteta svih prekršajnih sudova i razvoj ICMS kompatibilnih modula na izabranim prekršajnim sudovima u iznosu 4.712.929,00 kn, IPA I 2010 Poboljšanje sustava ovrhe u RH u iznosu 4.415.068,00 kn), troškove upravljanja projektima iz zajmova IBRD u ukupnom iznosu 2.041.364,00 kn te druge usluge.

Iako su materijalni rashodi ostvareni na razini prethodne godine, rashodi za računalne usluge su u 2014. smanjeni za 17.441.972,00 kn ili 31,8 %, a intelektualne i osobne usluge za 9.227.421,00 kn ili 29,5 % (najvećim dijelom zbog okončanja pojedinih projekata te evidentiranja rashoda u 2013. za usluge izvršene u 2012.), dok su se rashodi za zakupnine i najamnine povećali za 23.187.504,00 kn ili 194,8 % u odnosu na prethodnu godinu. Razlog povećanja zakupnina i najamnina je prijenos ugovornih obveza po osnovi zakupa i režijskih troškova s krajnjih korisnika/obveznika (proračunskih korisnika iz razdjela Ministarstva) na Ministarstvo. Sredstva za navedene namjene planirana su financijskim planom Ministarstva.

Financijski rashodi se odnose na druge nespomenute financijske rashode u iznosu 32.210.323,00 kn i kamate za primljene kredite i zajmove u iznosu 82.033,00 kn. Vrijednosno značajniji rashodi evidentirani na računu računskog plana drugi nespomenuti financijski rashodi se odnose na ovrhe evidentirane prema mjesečnim izvještajima Financijske agencije koje su izvršene s jedinstvenog računa državnog proračuna u iznosu 13.249.601,00 kn, naknade zbog povrede prava na suđenje u razumnom roku u iznosu 8.703.157,00 kn, naknade isplaćene na ime štete pretrpljene zbog neutemeljenog uhićenja u iznosu 3.686.749,00 kn, naknade isplaćene po sudskim presudama na ime naknada šteta i parničnih troškova nastalih uslijed parničnih postupaka protiv Republike Hrvatske (najvećim dijelom zbog nepravilnog ili nezakonitog rada sudaca/sudova) u iznosu 3.209.729,00 kn te isplate sredstava na temelju izvansudskih nagodbi (najvećim dijelom isplaćene sucima koji su tužili Republiku Hrvatsku) u iznosu 2.891.953,00 kn. Financijski rashodi u odnosu na prethodnu godinu su manji za 17.012.749,00 kn ili 34,5 %, najvećim dijelom zbog smanjenja rashoda za naknade zbog povrede prava na suđenje u razumnom roku.

Rashodi za naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade se najvećim dijelom odnose na naknade troškova odvjetnicima i odvjetničkim društvima/uredima nastalih zbog ustupanja predmeta drugim stvarno nadležnim sudovima u iznosu 2.028.517,00 kn.

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine su veći za 17.942.833,00 kn ili 49,0 % u odnosu na prethodnu godinu, kada su iznosili 36.584.446,00 kn. Rashodi su najvećim dijelom povećani zbog nabave uredske opreme i namještaja za potrebe sudova i drugih pravosudnih tijela. Vrijednosno značajniji rashodi za nabavu nefinancijske imovine se odnose na dodatna ulaganja na građevinskim objektima u iznosu 23.040.819,00 kn i nabavu uredske opreme i namještaja u iznosu 21.961.711,00 kn. Vrijednosno značajnija ulaganja na građevinskim objektima su adaptacije zgrada Općinskog državnog odvjetništva u Puli u iznosu 9.061.334,00 kn i Općinskog suda u Metkoviću u iznosu 3.166.329,00 kn. Vrijednosno značajniji rashodi za nabavu uredske opreme i namještaja su ostvareni u okviru kapitalnih projekata Informatizacija pravosudnog sustava IBRD-78880 u iznosu 17.490.606,00 kn i IPA 2009 Daljnje poboljšanje institucionalnih kapaciteta svih prekršajnih sudova i razvoj ICMS kompatibilnih modula na izabranim prekršajnim sudovima u iznosu 1.673.146,00 kn.

Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova se odnose na otplatu dugoročnog kredita za nabavu zgrade za potrebe smještaja Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske. U odnosu na prethodnu godinu, navedeni su izdaci manji za 1.090.693,00 kn ili 31,8 %, jer u 2014. nije bilo izdataka za otplatu kredita za nabavu zgrade Upravnog suda Republike Hrvatske, koji je u cijelosti otplaćen u 2013.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2014., ukupna vrijednost imovine, te obveza i vlastitih izvora je iskazana u iznosu 302.081.408,00 kn.

U tablici broj 3 se daju podaci o vrijednosti imovine te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2014.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine, obveza i vlastitih izvora
početkom i koncem 2014.

u kn

Redni broj	Opis	1. siječnja	31. prosinca	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Nefinancijska imovina	256.860.733,00	266.502.094,00	103,8
1.1.	Prirodna bogatstva (zemljište)	54.296.739,00	54.296.740,00	100,0
1.2.	Građevinski objekti	70.354.386,00	69.628.127,00	99,0
1.3.	Postrojenja i oprema	33.344.991,00	53.371.070,00	160,1
1.4.	Prijevozna sredstva	608.635,00	364.192,00	59,8
1.5.	Nefinancijska imovina u pripremi	66.504.678,00	62.526.145,00	94,0
1.6.	Druga nefinancijska imovina	31.751.304,00	26.315.820,00	82,9
2.	Financijska imovina	34.390.158,00	35.579.314,00	103,5
2.1.	Novčana sredstva	4.920,00	1.273.829,00	-
2.2.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih, te za više plaćene poreze i ostalo	174.637,00	170.568,00	97,7
2.3.	Vrijednosni papiri, dionice i udjeli u glavnici	587,00	587,00	100,0
2.4.	Potraživanja za prihode poslovanja	1.252.186,00	3.731.709,00	298,0
2.5.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	27.034.863,00	24.075.157,00	89,1
2.6.	Rashodi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda	5.922.965,00	6.327.464,00	106,8
	Ukupno imovina	291.250.891,00	302.081.408,00	103,7
3.	Obveze	20.118.274,00	23.790.731,00	118,3
3.1.	Obveze za rashode poslovanja	13.350.630,00	19.367.999,00	145,1
3.2.	Obveze za nabavu nefinancijske imovine	968.355,00	732.580,00	75,7
3.3.	Obveze za kredite i zajmove	5.727.491,00	3.395.149,00	59,3
3.4.	Odgodeno plaćanje rashoda i prihod budućeg razdoblja	71.798,00	295.003,00	410,9
4.	Vlastiti izvori	271.132.617,00	278.290.677,00	102,6
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	291.250.891,00	302.081.408,00	103,7
	Izvanbilančni zapisi	0,00	60.691.574,00	-

Imovina, obveze i vlastiti izvori iskazani koncem 2014. su za 10.830.517,00 kn ili 3,7 % veći u odnosu na početak 2014. Vrijednosno značajnije povećanje imovine se odnosi na postrojenje i opremu koja je koncem 2014. iskazana za 20.026.079,00 kn ili 60,1 % više u odnosu na početak 2014. Do povećanja je došlo jer su u 2014. nabavljena računala i računalna oprema, uredski namještaj i komunikacijska oprema (u iznosu 26.486.764,00 kn) za potrebe sudova, odvjetništava, kaznionica i zatvora.

Vrijednosno značajnija nefinancijska imovina u pripremi se odnosi na ulaganja u rekonstrukciju zgrade bivše vojarne u Puli za potrebe Županijskog i Općinskog državnog odvjetništva te Zemljišnoknjižnog odjela Općinskog suda u Puli u vrijednosti 19.994.273,00 kn, ulaganja u adaptaciju zgrade Općinskog suda u Metkoviću u vrijednosti 13.164.043,00 kn, ulaganja u Kazneni zavod u Glini u vrijednosti 6.052.154,00 kn te ulaganja u adaptaciju zgrade Trg pravde u Zagrebu u vrijednosti 5.974.750,00 kn.

U okviru druge nefinancijske imovine, vrijednosno značajnija imovina se odnosi na vrijednost licenci, ulaganja na tuđoj imovini radi prava korištenja i ulaganja u računalne programe u iznosu 24.470.513,00 kn.

Ukupna potraživanja iskazana koncem 2014. su iznosila 27.977.434,00 kn. U odnosu na stanje iskazano koncem prethodne godine, manja su za 484.252,00 kn ili 1,7 %. Ukupno smanjenje posljedica je obročne otplate stanova u otkupu.

Potraživanja za prihode poslovanja se najvećim dijelom odnose na potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade u iznosu 3.399.722,00 kn (potraživanja s osnova uplata kandidata za polaganje stručnih, pravosudnih, javnobilježničkih i drugih ispita). Navedena su potraživanja u odnosu na stanje iskazano koncem prethodne godine, veća za 2.165.447,00 kn ili 175,4 %, što je posljedica pogrešnog evidentiranja potraživanja po osnovi pravosudnih ispita, koje je nakon ispravka u 2015., iskazano u iznosu 1.631.063,00 kn, i na razini je ostvarenja prethodne godine.

Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine se odnose na potraživanja za stanove prodane na obročnu otplatu u vlasništvu Republike Hrvatske (kojima upravlja Ministarstvo) na kojima je postojalo stanarsko pravo. U odnosu na prethodnu godinu manja su za 2.959.706,00 kn ili 10,9 %.

Od ukupnih potraživanja iskazanih koncem godine, dospjela su u iznosu 45.361,00 kn, a odnose se na potraživanja za prihode od zakupa poslovnog prostora. Navedena dospjela potraživanja su naplaćena početkom 2015.

Rashodi budućeg razdoblja se odnose na bruto plaće i naknade zaposlenika obračunane za prosinac 2014. u iznosu 5.851.314,00 kn i kontinuirane mjesečne rashode u iznosu 476.150,00 kn.

Ukupne obveze iskazane koncem 2014. u iznosu 23.790.731,00 kn se odnose na obveze za materijalne rashode u iznosu 9.048.262,00 kn (od čega za računalne usluge u iznosu 4.679.072,00 kn te za zakupnine i najamnine u iznosu 2.203.003,00 kn), obveze za zaposlene u iznosu 5.661.869,00 kn, druge tekuće obveze u iznosu 4.221.841,00 kn (najvećim dijelom obveze za pravosudne ispite i porez na dodanu vrijednost), obveze za kredite i zajmove u iznosu 3.395.149,00 kn, nabavu nefinancijske imovine u iznosu 732.580,00 kn, financijske rashode u iznosu 418.546,00 kn, za naknade građanima i kućanstvima u iznosu 17.481,00 kn te odgođeno plaćanje rashoda i prihode budućeg razdoblja u iznosu 295.003,00 kn. Prihodi budućeg razdoblja iskazani u iznosu 286.626,00 kn se odnose na prihod (doznaku) Hrvatskog zavoda za zapošljavanje za stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa u 2014., za koju će se rashodi ostvarivati tijekom 2015. Istodobno se u istom iznosu evidentiraju i potraživanja za prihode iz proračuna. Obveze iskazane koncem 2014. su za 3.672.457,00 kn ili 18,3 % veće u odnosu na stanje iskazano koncem prethodne godine. Povećanje se najvećim dijelom odnosi na povećanje obveza za zakupnine i najamnine, obveza za računalne usluge te povećanje obveza za pravosudne ispite (obveze i potraživanja za pravosudne ispite iskazani istodobno u iznosima 3.399.722,00 kn kao posljedica pogrešnog evidentiranja). Od ukupno iskazanih obveza u iznosu 23.790.731,00 kn, dospjele su obveze u iznosu 3.343.151,00 kn.

Dospjele se obveze najvećim dijelom, u iznosu 3.171.560,00 kn, odnose na obveze prema jednom dobavljaču (tvrtka u državnom vlasništvu) za računalne usluge, koje su do vremena obavljanja revizije (listopad 2015.) u cijelosti podmirene.

Izvanbilančni zapisi iskazani u iznosu 60.691.574,00 kn se odnose na operativni najam vozila u iznosu 32.528.195,00 kn (od toga za potrebe zatvorskog sustava 23.684.552,00 kn, sudova 6.221.506,00 kn te Ministarstva 2.622.137,00 kn), vrijednost sudskih sporova u tijeku u iznosu 21.107.278,00 kn te garancije dobavljača za dobro izvršenje posla u iznosu 7.056.101,00 kn.

II. REVIZIJA ZA 2014.

Ciljevi i područja revizije

Ciljevi revizije su bili:

- utvrditi istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- analizirati ostvarenje prihoda i primitaka te rashoda i izdataka u skladu s planom
- provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima
- provjeriti i ocijeniti učinkovitost korištenja sredstava
- provjeriti druge aktivnosti vezane uz poslovanje Ministarstva.

Područja revizije su određena prema kriteriju značajnosti i na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti.

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza, proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Ministarstva. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u financijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz plana i ranijeg razdoblja, s ciljem utvrđivanja područja rizika. Također, kod utvrđivanja područja rizika, korištene su objave u stručnim publikacijama, elektronskim medijima i tisku. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Ispitana je dosljednost primjene zakona i drugih propisa te pravila, procedura i drugih internih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnijih stavki na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke testirane metodom uzorka. Također su korišteni izvještaji vezani uz pojedine aktivnosti Ministarstva. Provjerena je dokumentacija u vezi popisa imovine i obveza, obračuna plaća i naknada za zaposlene, ulaznih računa, ugovora, natječajna dokumentacija i sl. Obavljeni su razgovori s glavnom tajnicom, načelnicima sektora, voditeljima službi i odjela te drugim zaposlenicima Ministarstva, kao i savjetnicima koji koordiniraju projekte iz zajma IBRD-a i pribavljena obrazloženja odgovornih osoba vezano uz pojedine poslovne događaje.

Nalaz za 2014.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: izvršenje naloga i preporuka revizije za 2013., planiranje, financijski izvještaji, računovodstveno poslovanje, prihodi, rashodi i izdaci, imovina, obveze te javna nabava.

Obavljenom revizijom za 2014. su utvrđene nepravilnosti i propusti koje se odnose na izvršenje naloga i preporuka revizije za 2013., računovodstveno poslovanje, imovinu u dijelu koji se odnosi na upravljanje i raspolaganje nekretninama te rashode u dijelu koji se odnosi na intelektualne i osobne usluge.

1. Izvršenje naloga i preporuka revizije za 2013.

1.1. Državni ured za reviziju je obavio financijsku reviziju Ministarstva za 2013., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo uvjetno mišljenje.

Revizijom su utvrđene određene nepravilnosti opisane u Izvješću i Ministarstvu je naloženo da ih otkloni, odnosno poduzme potrebne radnje i prihvati predložene preporuke kako se nepravilnosti ne bi ponavljale u daljnjem poslovanju.

Nepravilnosti i propusti se odnose na planiranje, računovodstveno poslovanje, rashode za naknade prema ugovorima o djelu te javnu nabavu.

U skladu s odredbom članka 14. stavka 6. Zakona o Državnom uredu za reviziju, Ministarstvo je dostavilo očitovanje s planom izvršenja naloga i preporuka koji sadrži aktivnosti, rokove i osobe odgovorne za izvršenje planiranih aktivnosti.

Revizijom za 2014. je utvrđeno prema kojim nalogima je postupljeno i prema kojim nalogima i preporuci nije postupljeno.

Nalozi prema kojima je postupljeno:

- ustrojene su analitičke evidencije garancija (jamstava) primljenih od dobavljača roba, usluga i radova za uredno izvršenje ugovornih obveza i otklanjanje nedostataka u jamstvenom roku te su iskazane u Bilanci u okviru izvanbilančnih zapisa
- revizijom obuhvaćeni postupci javne nabave provedeni su u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi; Plan nabave za 2014. objavljen je na internetskim stranicama Ministarstva koncem veljače 2014., a plan nabave za 2015. početkom veljače 2015.; izmjene i dopune planova su objavljene na internetskim stranicama nakon njihovog donošenja

Nalozi i preporuka prema kojima nije postupljeno:

- Odluka o imenovanju odgovornih osoba za provedbu strateških planova nije donesena te nisu sastavljeni godišnji izvještaj o provedbi načina ostvarenja strateškog plana i godišnji izvještaj o ostvarenju posebnih ciljeva strateškog plana za 2014. i 2015.

- za provedbu pojedinih aktivnosti i projekata nisu realno planirana financijska sredstva; planirani su rashodi za kapitalne projekte Zatvor u Zagrebu (dogradnja zgrade) u iznosu 7.320.000,00 kn i IPA 2008 Podrška implementaciji novog Zakona o kaznenom postupku u iznosu 4.795.000,00 kn, a nisu ostvareni; također su planirani rashodi za kapitalni projekt Informatizacija pravosudnog sustava-IBRD 78880 u iznosu 656.894,00 kn, a ostvareni su u iznosu 20.477.775,00 kn; za tekući projekt Administracija i upravljanje zajmom su planirani rashodi u iznosu 122.828,00 kn, a ostvareni su u iznosu 1.170.759,00 kn
- pojedini rashodi nisu evidentirani u poslovnim knjigama u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu; u okviru rashoda za plaće za redovan rad su evidentirani i rashodi za plaće za prekovremeni rad, a u okviru financijskih rashoda su evidentirani rashodi koji se odnose na isplate naknada po sudskim presudama, nagodbama, naknadama za neutemeljeno uhićene, naknade zbog povrede prava na suđenje u razumnom roku i drugim naknadama šteta, koje po svojoj prirodi nisu financijski rashodi; u poslovnim knjigama za 2014., u okviru drugih intelektualnih usluga, evidentirani su troškovi službenih putovanja, smještaja i prehrane odvjetnika koji zastupaju Republiku Hrvatsku pred međunarodnim sudovima, a rashodi se odnose na 2013.
- ukupni rashodi Ministarstva za naknade prema ugovorima o djelu iznose 4,5 % sredstava osiguranih za osnovne plaće s doprinosima zaposlenika, od čega rashodi za naknade prema ugovorima o djelu ostvareni u okviru aktivnosti Administracija i upravljanje iznose 2,6 % sredstava osiguranih za osnovne plaće s doprinosima zaposlenika Ministarstva za 2014., što je više od iznosa propisanog odredbama Zakona o državnim službenicima (2,0 %).

Ministarstvo je i nadalje u obvezi postupati prema danim nalogima i preporuci Državnog ureda za reviziju.

- 1.2. *Ministarstvo u očitovanju prihvaća nalaz vezano uz navod da nije donesena Odluka o imenovanju odgovornih osoba za provedbu strateških planova te da nisu sastavljeni godišnji izvještaj o provedbi načina ostvarenja strateškog plana i godišnji izvještaj o ostvarenju posebnih ciljeva strateškog plana za 2014. i 2015. Također ističe da je donesena Odluka o imenovanju odgovornih osoba za provedbu Strateškog plana Ministarstva za razdoblje 2015.-2017.*

Vezano uz nerealno planiranje financijskih sredstava za pojedine aktivnosti i projekte, Ministarstvo navodi da je Zakonom o proračunu propisano da se sredstva zajma mogu ostvarivati i više od planiranog financijskim planom te da je postupilo u skladu s proračunskim propisima. Nadalje, vezano uz projekt Zatvora u Zagrebu, navodi da su sredstva planirana za provedbu projekta dogradnje i rekonstrukcije Zatvora u Zagrebu financirana putem razvojne banke Vijeća Europe (dalje u tekstu: CEB). Tijekom 2014., značajno su izmijenjene okolnosti vezano uz početak provedbe navedenog projekta, održano je više sastanaka s predstavnicima CEB-a, u okviru kojih je Ministarstvo prezentiralo i pojasnilo izmijenjene bitne okolnosti značajnog smanjenja broja zatvorenika i posljedičnog rješavanja problema prenapučenosti toga zatvora, uslijed kojih se dogradnja zatvora izgradnjom novog objekta ukazala nesvršishodnom.

S druge strane, zahtjevi CEB-a u svrhu poštivanja suvremenih standarda vezanih uz prava zatvorenika, unaprjeđenja sigurnosti zatvorenika, sustava zaštite od požara te energetske učinkovitosti su promijenjeni te je trebalo izmijeniti projektnu dokumentaciju, a sredstva planirana za provedbu projekta u 2014., zbog navedenog nisu mogla biti iskorištena. Vezano uz projekt IPA 2008 (FPP RAC) Podrška implementaciji novog Zakona o kaznenom postupku, sredstva u iznosu 4.795.000,00 kn su planirana za twinning komponentu projekta - međuplaćanje i završno plaćanje. S obzirom da je međuplaćanje izvršeno u prosincu 2014. (nakon izrade plana proračuna za 2014.), a finalno plaćanje u 2015., zbog kašnjenja odobrenja finalnog izvješća Središnje agencije za financiranje i ugovaranje (SAFU), nije bilo plaćanja u 2014., odnosno planirana sredstva nisu iskorištena.

Vezano uz primjedbu da pojedini rashodi nisu evidentirani u poslovnim knjigama u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, Ministarstvo prihvaća nalog te navodi da su planom za 2016., rashodi za plaće planirani i na računima 3113 - prekovremeni rad i 3114 - posebni uvjeti rada. Također navodi da su rashodi po sudskim presudama, nagodbama, suđenju u razumnom roku i druge naknade šteta planirani u 2016. na skupini računa 3721 - Naknade građanima i kućanstvima u novcu, umjesto dosadašnjeg računa 3434 - Ostali nespomenuti financijski rashodi. Vezano uz račun ino - dobavljača (zastupanje odvjetnika u Haagu) iz 2013., evidentiran u poslovnim knjigama Ministarstva u 2014., koji se odnosi na smještaj odvjetnika i pratećeg osoblja koji su zastupali Republiku Hrvatsku po tužbi za genocid protiv Republike Srbije, Ministarstvo navodi da je usluga izvršena u inozemstvu koncem prosinca 2013., a u računovodstvo Ministarstva je zaprimljena 13. veljače 2014., nakon provedene inventure i predaje završnog financijskog izvješća u zakonski propisanom roku. Iz tog razloga se račun ino - dobavljača evidentirao u 2014. te podmirio iz proračuna za 2014.

Vezano uz rashode za naknade prema ugovorima o djelu koji su veći od iznosa propisanog odredbama Zakona o državnim službenicima (2,0 %), Ministarstvo navodi da je tijekom 2015. smanjilo rashode za ugovore o djelu te su oni u okviru Zakonom propisanog iznosa.

2. Računovodstveno poslovanje

2.1. Ministarstvo je u obvezi voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje prema proračunskom računovodstvu. Sastavljeni su propisani financijski izvještaji.

- Poslovne knjige i financijski izvještaji

U okviru rashoda za materijal i sirovine koji su ostvareni u iznosu 1.086.755,00 kn, na rashode za proizvedeni kameni materijal se odnosi 984.825,00 kn. Koncem 2012. zaključen je Sporazum između Ministarstva poljoprivrede, Ministarstva pravosuđa i pravne osobe za upravljanje vodama (Hrvatske vode) s Istarskom županijom o sufinanciranju Programa izgradnje sustava navodnjavanja poljoprivrednih površina u sklopu Kaznionice Valtura. Prema navedenom Sporazumu, investitor, naručitelj i kupac radova, roba i usluga je Istarska županija putem pravne osobe za upravljanje vodama Hrvatske vode kao komisionara.

Ukupan iznos sredstava za sufinanciranje navedenog Programa je određen Sporazumom u iznosu 56.000.000,00 kn s porezom na dodanu vrijednost, od čega se na Ministarstvo odnosi 5.000.000,00 kn.

Prema odredbi članka 6. posebnih odredbi navedenog Sporazuma, udio Ministarstva se odnosi na kameni materijal, uključujući njegovu obradu prema frakcijama navedenim u specifikaciji iz priloga 2. Sporazuma, a koji će se za potrebe izgradnje akumulacije proizvesti u kamenolomu kaznionice Valtura i kojeg će izvoditelj radova bez naknade preuzimati na lokaciji kamenoloma. Račune za proizvedeni kameni materijal, Ministarstvu je ispostavila Kaznionica u Valturi, Pula. Uvidom u ispostavljene račune i knjigovodstvene evidencije, utvrđeno je da su usluge isporuke kamenog materijala u vrijednosti 779.115,00 kn (četiri računa) obavljene i računi ispostavljeni u 2013. (od kolovoza do prosinca 2013.), a rashodi i obveze prema Kaznionici su evidentirani u poslovnim knjigama Ministarstva u 2014. Također, prema knjigovodstvenoj evidenciji Kaznionice, u 2014. je ispostavljeno jedanaest računa u ukupnoj vrijednosti 1.067.980,00 kn, a Ministarstvo je evidentiralo u poslovnim knjigama tri računa u iznosu 205.710,00 kn, odnosno, nije evidentiralo osam računa u iznosu 862.270,00 kn. Opisani način evidentiranja nije u skladu s odredbom članka 21. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 114/10 i 31/11) koji je bio na snazi do 25. listopada 2014., odnosno odredbom članka 20. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 124/14) koji je stupio na snagu 25. listopada 2014., kojima je između ostalog, propisano da se rashodi priznaju na temelju nastanka poslovnog događaja (obveza) i u izvještajnom razdoblju na koje se odnose, neovisno o plaćanju.

U okviru materijalnih rashoda ostvarenih u iznosu 124.540.480,00 kn, na rashode za usluge se odnosi 102.731.368,00 kn, od čega na intelektualne i osobne usluge 22.092.160,00 kn. U okviru intelektualnih usluga, evidentirani su rashodi u iznosu 1.450.000,00 kn koji se odnose na novčana sredstva dodijeljena pravnim osobama za projekte pružanja primarne pravne pomoći. Prema Zakonu o besplatnoj pravnoj pomoći (Narodne novine 143/13), primarnu pravnu pomoć pružaju ovlaštene udruge i pravne klinike, a sredstva za pružanje pravne pomoći ovlaštenim udrugama i visokim učilištima za rad pravnih klinika odobravaju se na temelju odobrenih projekata putem Natječaja za financiranje projekata koje objavljuje Ministarstvo pravosuđa. Navedeni rashodi su evidentirani u poslovnim knjigama, odnosno financijskim izvještajima na računu intelektualnih usluga, umjesto na računu kapitalnih donacija neprofitnim organizacijama. Prema odredbi članka 22. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 114/10 i 31/11) koji je bio na snazi do 25. listopada 2014., odnosno članka 21. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 124/14) koji je stupio na snagu 25. listopada 2014., računskim planom su utvrđene brojčane oznake i nazivi pojedinih računa po kojima su proračun i proračunski korisnici obavezni knjigovodstveno iskazivati imovinu, obveze i izvore vlasništva te prihode/primitke i rashode/izdatke. Financijski izvještaji Ministarstva su dio konsolidiranih financijskih izvještaja državnog proračuna, središnje, odnosno opće države, stoga realnost i istinitost financijskih izvještaja Ministarstva izravno utječe i na realnost i istinitost konsolidiranih financijskih izvještaja.

Državni ured za reviziju nalaže evidentirati rashode u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

- Popis imovine i obveza

U obavljanju popisa imovine i obveza primijenjene su odredbe Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu te Odluka o osnivanju Povjerenstava za popis imovine i obveza Ministarstva sa stanjem na dan 31. prosinca 2014. Navedenom Odlukom donesenom početkom prosinca 2014. imenovana su povjerenstva za popis osnovnih sredstava, gotovog novca u blagajni, novčanih sredstava na računu, vrijednosnih papira, potraživanja i obveza, popis informatičke opreme, sitnog inventara i skladišta, investicija u tijeku, povjerenstva za popis izvan sjedišta Ministarstva, u Splitu, Osijeku, Rijeci, Bjelovaru, Dubrovniku, Požegi, Puli, Varaždinu, Zadru i Zagrebu. Odlukom je imenovano Glavno povjerenstvo za popis kojem je zadaća sastaviti izvješće o objedinjenom popisu imovine i obveza. Koncem siječnja 2015. sastavljeno je objedinjeno izvješće o popisu imovine i obveza. Na temelju obavljenog popisa i prijedloga povjerenstava za popis, koncem siječnja 2015. ministar je donio Odluku o rashodu informatičke opreme nabavne vrijednosti 10.951.606,00 kn, ispravka vrijednosti 10.916.027,00 kn i sadašnje vrijednosti 35.579,00 kn, osnovnih sredstava nabavne vrijednosti 24.358,00 kn, ispravka vrijednosti 22.239,00 kn i sadašnje vrijednosti u iznosu 2.119,00 kn te sitnog inventara nabavne vrijednosti i ispravka vrijednosti u iznosu 60.377,00 kn. Glavno povjerenstvo za popis je koncem siječnja 2015. sastavilo izvješće o postupanju s rashodovanom imovinom prema kojem je za uredski namještaj i ostalu uredsku opremu te sitan inventar predloženo zbrinjavanje na odlagalište otpada, a za informatičku opremu da se ustupi tvrtki registriranoj za zbrinjavanje elektroničkog otpada. U poslovnim knjigama je provedeno brisanje navedene imovine predložene za rashod.

Do vremena obavljanja revizije (lipanj 2015.) Ministarstvo nije zbrinulo imovinu o kojoj je donesena Odluka o rashodovanju i koja je brisana iz poslovnih knjiga u skladu s prijedlogom glavnog povjerenstva za popis. Navedeno nije u skladu s odredbom članka 19. stavkom 5. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 114/10 i 31/11) koji je bio na snazi do 25. listopada 2014., odnosno s odredbom članka 18. stavkom 5. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 124/14) koji je stupio na snagu 25. listopada 2014., kojom je propisano da se dugotrajna imovina, i nakon što je u cijelosti otpisana, zadržava u evidenciji i iskazuje u bilanci do trenutka prodaje, darovanja, drugog načina otuđenja ili uništenja.

Državni ured za reviziju nalaže dugotrajnu imovinu, i nakon što je u cijelosti otpisana, zadržati u evidenciji i iskazivati u bilanci do trenutka prodaje, darovanja, drugog načina otuđenja ili uništenja, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

- 2.2. *Vezano uz primjedbu koja se odnosi na evidentiranje računa Kaznionice Valtura, Ministarstvo navodi da je Kaznionica navedene račune dostavila u 2014., stoga nisu mogli biti evidentirani u 2013.*

Ministarstvo prihvaća nalog da se rashodi koji se odnose na novčana sredstva dodijeljena pravnim osobama za projekte pružanja primarne pravne pomoći ne evidentiraju na računu intelektualnih usluga te navodi da će navedene rashode u 2016. planirati na računu 38114 - Tekuće donacije udrugama.

Vezano uz popis imovine i obveza, Ministarstvo obrazlaže da je donijelo Odluku o zbrinjavanju rashodovane imovine na temelju provedenog popisa imovine i obveza Ministarstva sa stanjem na dan 31. prosinca 2014.

Također, navodi da je u poslovnim knjigama brisana dugotrajna imovina na temelju Zapisnika Povjerenstva za popis imovine i obveza te da brisanje rashodovane imovine nije utjecalo na rezultat poslovanja Ministarstva, jer navedena imovine nije imala sadašnju vrijednost.

3. Upravljanje i raspolaganje nekretninama

- 3.1. Prema analitičkoj evidenciji imovine Ministarstva i dostavljenih podataka Državnom uredu za upravljanje državnom imovinom, Ministarstvo posjeduje nekretnine na četiri lokacije, a koje se u vrijeme obavljanja revizije ne koriste. To su nekretnine koje se odnose na građevinsko zemljište u Novoj Gradiški, zgrada u Splitu, Daruvaru te Valpovu. Nekretnina u Valpovu je Ministarstvu dodijeljena u kolovozu 2014. na temelju ugovora zaključenog s Državnim uredom za upravljanje državnom imovinom u svrhu smještaja prekršajnog suda u Valpovu te je preuređenje nekretnine u tijeku.

Nekretnina u Novoj Gradiški se odnosi na građevinsko zemljište koje je Republici Hrvatskoj – Ministarstvu, grad darovao 1997. Zgrada u Splitu je stečena na temelju ugovora zaključenim između Ministarstva i dvije pravne osobe u 2005. o zamjeni nekretnina. Nekretnina u Daruvaru je stečena na temelju ugovora o kupoprodaji koji je zaključen u 2011. između grada Daruvara i Ministarstva. Namjena navedenih nekretnina stečenih na opisani način nije poznata. Jedan od ciljeva Strategije upravljanja i raspolaganja imovinom u vlasništvu Republike Hrvatske za razdoblje od 2013. do 2017. (Narodne novine 76/13) je da država putem nadležnih tijela na racionalan i učinkovit način upravlja poslovnim prostorima i stanovima na način da oni poslovni prostori i stanovi koji su potrebni državnoj upravi budu i stavljeni u funkciju koja će služiti njezinu racionalnijem i učinkovitijem funkcioniranju.

Državni ured za reviziju predlaže u suradnji s Državnim uredom za upravljanje državnom imovinom odlučiti o namjeni, odnosno načinu raspolaganja nekretninama koje se ne koriste, u svrhu učinkovitog upravljanja državnom imovinom.

- 3.2. *Ministarstvo navodi da s Državnim uredom za upravljanje državnom imovinom provodi aktivnosti vezano uz raspolaganje nekretninama koje se trenutno ne koriste.*

4. Rashodi i izdaci

- 4.1. Rashodi i izdaci Ministarstva su u 2014. ostvareni u iznosu 282.424.431,00 kn. Odnose se na materijalne rashode u iznosu 124.540.480,00 kn, za zaposlene u iznosu 66.190.901,00 kn, nabavu nefinancijske imovine u iznosu 54.527.279,00 kn, financijske rashode u iznosu 32.292.356,00 kn, naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade u iznosu 2.529.290,00 kn te izdatke za financijsku imovinu i otplate zajmova u iznosu 2.344.125,00 kn.

- Intelektualne i osobne usluge (besplatna pravna pomoć)

U okviru materijalnih rashoda evidentirani su rashodi za usluge u iznosu 102.731.368,00 kn, od čega se na intelektualne i osobne usluge odnosi 22.092.160,00 kn.

U okviru intelektualnih usluga su evidentirani rashodi u iznosu 1.450.000,00 kn koji se odnose na novčana sredstva dodijeljena pravnim osobama za projekte pružanja primarne pravne pomoći, na temelju Zakona o besplatnoj pravnoj pomoći i objavljenog Natječaja za financiranje projekata.

Ministarstvo je Natječaj za financiranje projekata ovlaštenih udruga i pravnih klinika za pružanje primarne pravne pomoći za 2014. (dalje u tekstu: Natječaj) objavilo u lipnju 2014. Natječajni postupak se provodi u skladu s navedenim Zakonom i Pravilnikom o kriterijima za vrednovanje projekata udruga ovlaštenih za pružanje primarne pravne pomoći i pravnih klinika te o načinu izvještavanja o postupcima za ostvarivanje pravne pomoći (Narodne novine 64/14) te Kodeksom pozitivne prakse, standarda i mjerila za ostvarivanje financijskih sredstava programima i projektima udruga. Ministarstvo je prije objave Natječaja objavilo Poziv za prijavu na Natječaj te Upute za prijavitelje (dalje u tekstu: Upute), u kojima je izričito navedeno da su prije zaključivanja ugovora korisnici sredstava dužni priložiti solemniziranu bjanko zadužnicu (kao sredstvo osiguranja namjenskog korištenja sredstava), u protivnom se ugovor neće zaključiti. Također je navedeno da je trošak solemnizacije bjanko zadužnice dio prihvatljivih troškova projekta te da se navedena zadužnica dostavlja isključivo prije zaključivanja ugovora. U Uputama su također navedeni neprihvatljivi troškovi koji se neće financirati putem natječaja. Nadalje, u Uputama je navedeno (što je propisano i odredbama ugovora) da će Ministarstvo kontrolirati namjensko trošenje odobrenih sredstava na temelju obveznog opisnog i financijskog izvješća koje su korisnici obvezni dostaviti (a po potrebi i neposrednim uvidom) te će u slučaju ukoliko se utvrdi nenamjensko trošenje, zatražiti njihov povrat uz pripadajuću zakonsku kamatu. Nadalje, korisnik kod kojeg se utvrdi da nije ispunio ugovorne obveze, bit će evidentiran u zajedničkom informatičkom sustavu za praćenje dodjele financijskih sredstava organizacijama civilnog društva za tijela državne uprave te će mu se uskratiti pravo na financijsku podršku na svim natječajima i javnim pozivima iz državnog proračuna u sljedeće dvije godine. Ministar je u srpnju 2014. donio Odluku o odobravanju financijskih sredstava za financiranje projekata udruga ovlaštenih za pružanje primarne pravne pomoći i pravnih fakulteta za rad pravnih klinika iz sredstava za pružanje primarne pravne pomoći za 2014., kojom su odobrena sredstva za 17 korisnika (16 ovlaštenih udruga i jedna pravna klinika), u iznosima od 50.000,00 kn do 145.000,00 kn po pojedinom korisniku/projektu. S odabranim korisnicima su zaključeni ugovori o financijskoj podršci projektu. U skladu s ugovorima, korisnici sredstava su po završetku projekta Ministarstvu dostavili izvještaje o provedbi projekata, koji uključuju opisne i financijske izvještaje te priloge kojima se dokazuje namjensko korištenje sredstava. Ministarstvo je sastavilo Godišnje izvješće o postupcima za ostvarivanje pravne pomoći za 2014., prema kojem su utvrđene sljedeće nepravilnosti: udruga kojoj je odobren minimalni iznos od 50.000,00 kn u svojem izvješću nije priložila niti jedan dokaz o utrošku sredstava, a pravna klinika jednog pravnog fakulteta, kojoj je dodijeljen maksimalni iznos 145.000,00 kn, nije dostavila solemniziranu bjanko zadužnicu niti nakon zaključenja ugovora, a prema navedenom Izvješću, utvrđeni su neopravdani troškovi u iznosu 115.769,00 kn. Ministarstvo nije zatražilo povrat neopravdano utrošenih sredstava. Unatoč utvrđenim nepravilnostima, navedenoj je pravnoj klinici odobrilo financijsku podršku i u 2015., ugovaranjem financijske podrške u iznosu od 130.000,00 kn, ponovno bez priložene bjanko zadužnice. Prema odredbi članka 11. Zakona o proračunu, proračunska sredstva se moraju koristiti u skladu s načelima dobrog financijskog upravljanja, a posebno u skladu s načelima ekonomičnosti, učinkovitosti i djelotvornosti.

S obzirom da je Ministarstvo utvrdilo određene nepravilnosti vezano uz izvršavanje ranije zaključenih ugovora, trebalo je zaključiti ugovore s onim udrugama/pravnim klinikama koje su uredno izvršile ugovorne obveze u 2014.

Državni ured za reviziju nalaže zatražiti povrat sredstava koja su prema Godišnjem izvješću o postupcima za ostvarivanje pravne pomoći za 2014., utvrđena kao neopravdano utrošena. Nadalje, nalaže bespovratna sredstva dodjeljivati onim korisnicima koji su uredno izvršili ranije preuzete ugovorne obveze, a korisnicima kod kojih su utvrđeni propusti u izvršavanju ugovornih obveza, uskratiti pravo na financijsku podršku u sljedeće dvije godine, u skladu s odredbama iz ugovora o financijskoj podršci projektu i Uputa za prijavitelje.

Državni ured za reviziju predlaže, uz financijska i opisna izvješća kojima se kontrolira namjensko trošenje odobrenih sredstava, obavljati i kontrole putem neposrednog uvida.

- 4.2. *Vezano uz primjedbu koja se odnosi na dodjelu novčanih sredstava pravnim osobama za projekte pružanja primarne pravne pomoći, Ministarstvo navodi da je u odnosu na podneseno godišnje Izvješće za 2014., postupak utvrđivanja opravdanosti prihvatljivih troškova projekta kod pravne klinike u tijeku. Nadalje navodi da bjanko zadužnica za 2014. nije dostavljena, jer je prihvaćena izjava Fakulteta kao jamstvo u svrhu zamjene sredstva osiguranja po ugovoru zaključenom 17. srpnja 2014., jer iz natječajne dokumentacije nije nedvojbeno proizlazilo da se obveza dostave solemnizirane bjanko zadužnice odnosi i na pravne klinike pravnih fakulteta. Vezano uz Natječaj za financiranje projekata ovlaštenih udruga i pravnih klinika za pružanje primarne pravne pomoći za 2015. i Odluke o odobravanju financijskih sredstava za financiranje projekata udruga ovlaštenih za pružanje primarne pravne pomoći i pravnih fakulteta za rad pravnih klinika iz sredstava pružanja primarne pravne pomoći za 2015., Ministarstvo navodi da navedenoj pravnoj klinici nije izvršena isplata sredstava jer je postupak utvrđivanja opravdanosti prihvatljivih troškova projekta za 2014. u tijeku.*

III. MIŠLJENJE

1. Na temelju odredbi članaka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju, obavljena je financijska revizija Ministarstva za 2014. Revizijom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje. Izraženo je uvjetno mišljenje.
2. Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora. Planirana je i obavljena s ciljem da pruži razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji sastavljeni prema računovodstvenim propisima i standardima, a poslovanje usklađeno sa zakonima i drugim propisima.
3. Sljedeće činjenice su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja:
  - Revizijom obavljenom za 2013. su utvrđene nepravilnosti koje se odnose na propust vezano uz donošenje Odluke o imenovanju odgovornih osoba za provedbu strateških planova, sastavljanje godišnjeg izvještaja o provedbi načina ostvarenja strateškog plana i ostvarenja posebnih ciljeva strateškog plana, nerealno planiranje financijskih sredstava za provedbu pojedinih aktivnosti i projekata, pojedine rashode koji nisu evidentirani u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu te ostvarenje rashoda za naknade prema ugovorima o djelu u iznosu većem od propisanog odredbama Zakona o državnim službenicima. Navedene nepravilnosti su ponovljene i u 2014. (točka 1. Nalaza)
  - Ministarstvo je na temelju Natječaja za financiranje projekata ovlaštenih udruga i pravnih klinika za pružanje primarne pravne pomoći za 2014., dodijelilo pravnim osobama bespovratna novčana sredstva u iznosu od 1.450.000,00 kn. Ministarstvo je bilo u obvezi kontrolirati namjensko korištenje sredstava putem izvještaja, uz mogućnost izravnog uvida. U slučaju nenamjenskog korištenja, zatražit će njihov povrat uz obračunanu zakonsku kamatu te će pored navedenog, zbog neispunjenja ugovornih obveza, korisniku uskratiti pravo na financijsku podršku projektu u sljedeće dvije godine. Nakon što je utvrdilo nepravilnosti kod jednog korisnika (nedostavljanje solemnizirane bjanko zadužnice i neopravdano korištenje sredstava u iznosu 115.769,00 kn, od ukupno odobrenih 145.000,00 kn), Ministarstvo nije zatražilo povrat sredstava. S istim je korisnikom (koji i nadalje odbija dostaviti bjanko zadužnicu), zaključilo ugovor o financijskoj podršci projektu za 2015. u iznosu od 130.000,00 kn. (točka 4. Nalaza)
4. Ministarstvo obavlja upravne i druge poslove koji se odnose na područje građanskoga, kaznenog i trgovačkog prava te upravnog sudovanja; upravne i druge poslove u javnom bilježništvu i odvjetništvu; međunarodnu pravnu pomoć i druge oblike pravne pomoći; izvršavanje kaznenih i prekršajnih sankcija, pomilovanja i uvjetne otpuste te informatizaciju pravosuđa. Također, vrši nadzor nad obavljanjem poslova uprave u tijelima sudbene vlasti, državnom odvjetništvu i tijelima za vođenje prekršajnog postupka te kaznenim tijelima. Nadalje, obavlja upravne i druge poslove koji se odnose na pravo vlasništva. Obavlja upravne i stručne poslove u vezi sa suradnjom Vlade Republike Hrvatske s međunarodnim kaznenim sudovima, poslove zastupanja Republike Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava, Međunarodnim sudom pravde i drugim međunarodnim sudovima, poslove koji se odnose na sudjelovanje Republike Hrvatske u radu tijela Europske unije u područjima iz njegove nadležnosti i druge poslove koji su mu stavljeni u nadležnost.

Na početku 2014. je u Ministarstvu bilo 573, a koncem 2014., je bilo 583 zaposlenika. Zakonski predstavnik je mr. sc. Orsat Miljenić. Izvori sredstava za obavljanje djelatnosti su prihodi iz državnog proračuna, namjenski primici od inozemnog zaduživanja, pomoći EU, fondovi EU te drugi izvori. Financijski plan za 2014. je iznosio 282.581.289,00 kn. Prihodi su ostvareni u iznosu 280.455.860,00 kn, a rashodi i izdaci u iznosu 282.424.431,00 kn te je iskazan manjak prihoda u iznosu 1.968.571,00 kn. S obzirom da je preneseni manjak prihoda iz prethodnog razdoblja iznosio 8.234.338,00 kn, manjak prihoda za pokriće u sljedećem razdoblju iznosi 10.202.909,00 kn. Vrijednosno najznačajniji prihodi su prihodi iz državnog proračuna u iznosu 260.509.278,00 kn, koji čine 92,9 % ukupno ostvarenih prihoda. Vrijednosno značajniji rashodi su materijalni rashodi ostvareni u iznosu 124.540.480,00 kn (od čega rashodi za usluge 102.731.368,00 kn), rashodi za zaposlene u iznosu 66.190.901,00 kn te rashodi za nabavu nefinancijske imovine u iznosu 54.527.279,00 kn. Vrijednosno značajniji rashodi su ostvareni u okviru aktivnosti Administracija i upravljanje Ministarstva i Izvršavanje pravomoćnih sudskih odluka, nagodbi i ovrha te kapitalnih projekata Razvoj i održavanje pravosudnog informacijskog sustava i Informatizacija pravosudnog sustava – IBRD 78880. Potraživanja iskazana koncem 2014. u iznosu 27.977.434,00 kn najvećim se dijelom (u iznosu 24.075.157,00 kn) odnose na potraživanja od prodaje nefinancijske imovine, odnosno na potraživanja za stanove u vlasništvu Republike Hrvatske na kojima je postojalo stanarsko pravo, prodane na obročnu otplatu. U odnosu na 2013. ukupna su potraživanja manja za 484.252,00 kn ili 1,7 %. Od ukupnih potraživanja iskazanih koncem godine, dospjela su u iznosu 45.361,00 kn, a odnose se na potraživanja za prihode od zakupa poslovnog prostora, koja su početkom 2015. naplaćena. Obveze iskazane koncem 2014. u iznosu 23.790.731,00 kn, najvećim se dijelom odnose na obveze za materijalne rashode u iznosu 9.048.262,00 kn i obveze za zaposlene u iznosu 5.661.869,00 kn. U odnosu na 2013. ukupne su obveze veće za 3.672.457,00 kn ili 18,3 %, jer su se povećale obveze za zakupnine i najamnine, za računalne usluge te obveze za pravosudne ispite. Od ukupnih obveza iskazanih koncem godine, dospjele su u iznosu 3.343.151,00 kn, koje su do vremena obavljanja revizije (listopad 2015.) u cijelosti podmirene. Planirana vrijednost nabave za 2014. je iznosila 127.471.904,00 kn. Prema Izvješću o zaključenim ugovorima u postupcima javne nabave za 2014., zaključeno je 20 ugovora i 13 okvirnih sporazuma o javnoj nabavi roba, radova i usluga u ukupnoj vrijednosti 43.167.012,00 kn s porezom na dodanu vrijednost. Nabava roba i usluga procijenjene vrijednosti do 200.000,00 kn, odnosno radova do 500.000,00 kn je iznosila 11.565.285,00 kn s porezom na dodanu vrijednost. Na temelju okvirnih sporazuma koje je zaključilo Ministarstvo, tijekom 2014. je zaključeno 17 godišnjih ugovora o nabavi roba i usluga u vrijednosti 18.771.141,00 kn s porezom na dodanu vrijednost. Na temelju odredbi o izuzeću od primjene Zakona o javnoj nabavi je zaključeno jedanaest ugovora o nabavi roba u vrijednosti 1.092.617,00 kn. Revizijom utvrđene nepravilnosti i propusti, koje se odnose na izvršenje naloga i preporuka revizije za 2013. te rashode u dijelu koji se odnose na dodjelu sredstava za pružanje besplatne pravne pomoći, utjecale su na izražavanje uvjetnog mišljenja.